

Dosarul nr. 3r-97/21

Instanța de fond: Curtea de Apel Chișinău – V. Clima, I. Muruianu, E. Palanciuc

DECIZIE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș,
reprezentate de avocatul Veronica Mihailov-Moraru,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș împotriva Inspecției judiciare și Colegiului disciplinar al Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii Colegiului disciplinar nr. 17/1 din 31.01.2020, deciziei Inspecției Judiciare nr. 778s-837p/m din 20.09.2019 și pct. 48, pct. 56, pct. 75, pct. 85, pct. 86.1 din Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 505/24 din 13 noiembrie 2018,

împotriva încheierii din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș,

constată:

La data de 06 aprilie 2020 Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș au depus acțiune în contencios administrativ împotriva Inspecției judiciare și Colegiului disciplinar al Consiliului Superior al Magistraturii, prin care au solicitat anularea hotărârii Colegiului disciplinar nr. 17/1 din 31 ianuarie 2020 și a deciziei Inspecției judiciare nr. 778s-837p/m din 20 septembrie 2019.

În motivarea acțiunii reclamantele Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș au invocat că la data de 15 iulie 2019, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit Memoriul adresat de Ministrul Afacerilor Interne pe marginea sesizării înaintate de judecătorii în demisie Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș, prin care s-a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a ex-președintelui Curții de Apel Chișinău, Ion Pleșca, înregistrată ca sesizare la data de 16 iulie 2019.

La data de 22 iulie 2019 în adresa Inspecției Judiciare a parvenit extrasul din procesul-verbal nr. 3 din 16 iulie 2019 al Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, prin care s-a sesizat Inspecția judiciară în vederea verificării circumstanțelor invocate în cadrul emisiunii televizate din 11 iulie 2019, difuzată pe postul de televiziune „TV8”, de către judecătorii în demisie ai Curții de Apel Chișinău Domnica Manole și Ludmila Ouș referitor la acțiunile lui Ion Pleșca, ex-

președinte al Curții de Apel Chișinău.

Reclamantele au menționat că Inspekția judiciară la data de 29 iulie 2019 s-a autosesizat, iar prin dispoziția inspectorului-judecător principal din 16 iulie 2019 sesizarea a fost repartizată pentru examinare.

Astfel, la data de 23 iulie 2019, prin prisma art. 23 alin. (12) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor s-a dispus prin rezoluție pornirea procedurii disciplinare în privința ex-președintelui Curții de Apel Chișinău Ion Pleșca în baza art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014.

La data de 20 septembrie 2019 Inspekția judiciară a emis decizia nr. 778s-837 p/m, prin care s-a respins ca neîntemeiată sesizarea declarată de judecătorii în demisie Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș privind tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Curții de Apel Chișinău Ion Pleșca.

Nefiind de acord cu decizia inspectorului-judecător nr. 778s-837 p/m din 20 septembrie 2019, la 02 noiembrie 2019, de către Ludmila Ouș, a fost depusă contestație împotriva acesteia, iar ulterior la 03 ianuarie 2020 și de către Svetlana Balmuș.

La data de 31 ianuarie 2020, completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii a emis hotărârea nr. 17/1, prin care s-au respins contestațiile declarate de către judecătorii în demisie Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș împotriva deciziei Inspekției Judiciare din 20 septembrie 2019 nr. 788s-837p/m, de respingere a sesizării acestora privind faptele ex-președintelui Curții de Apel Chișinău Ion Pleșca, care pot constitui abateri disciplinare.

Astfel, indică reclamantele că, hotărârea completului de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii nr. 17/1 din 31 ianuarie 2020 și decizia Inspekției judiciare nr. 778s-837p/m din 20 septembrie 2019 de respingere a sesizărilor înaintate de judecătorii în demisie Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș sunt ilegale în fond, emise contrar prevederilor legii, fapt care, conform art. 141 și art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, constituie temei pentru anularea acestora.

Reclamantele indică că, hotărârile emise denotă o interpretare eronată unilaterală a legii în raport cu circumstanțele faptice și probele prezentate, ducând la violarea drepturilor fundamentale și intereselor legitime ale reclamantelor, care au avut de pătimit urmare a acțiunilor abuzive ale ex-președintelui Curții de Apel Chișinău Ion Pleșca pe timpul exercitării de către reclamante a funcției de judecător, contrar interzicerii prin lege a oricăror imixțiuni și influențe asupra judecătorilor și actului de justiție.

Din sesizarea judecătorilor în demisie, notele explicative și materialele anexate la sesizare, precum și din contestații, procesele-verbale de audiere a martorilor Dorina Plucci și Liliana Pascal se demonstrează cu certitudine că ex-președintele Curții de Apel Chișinău Ion Pleșca pe toată perioada activității în calitate de judecător la Curtea de Apel Chișinău, folosindu-se de funcția de președinte al instanței, prin abuz de serviciu, imixtiune, amestec în actul de justiție, se implica ilegal în examinarea unor dosare de rezonanță, inclusiv cu caracter politic.

Astfel, toate faptele, probele și detaliile indicate nu au fost verificate de către

Inspecția judiciară și nici de completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar, or, judecătorul-inspector și membrii completului de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar urmau să verifice amply toate detaliile și faptele prin audierea altor colegi judecători.

Inspectorul-judecător contrar prevederilor art. 23 alin. (2) din Legea nr. 178 din 25.07.2014 nu a întreprins toate măsurile necesare pentru a verifica faptele invocate în sesizare și a stabili existența sau inexistența elementelor faptei care constituie abatere disciplinară, or, inspectorul-judecător și membrii Completului de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar urmau să verifice acțiunile ex-ședintelui Curții de Apel Chișinău Ion Pleșca sub aspectul constatării săvârșirii abaterii disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 178 din 15.07.2014 imixtiunea în activitatea de înfăptuire a justiției de către un alt judecător în toate dosarele expuse în sesizare.

Consideră că, inspectorul-judecător la examinarea sesizării enunțate a dat dovadă de subiectivism, părtinire și lipsă de viziune, deoarece nu a utilizat toate pârghiile și metodele posibile în stabilirea adevărului.

Reclamantele au menționat că și completul de contestație, care avea rolul de control ierarhic superior de verificare eficientă, a avut o abordare superficială, menținând vătămarea drepturilor reclamantelor prin actele administrative adoptate cu privire la respingerea contestațiilor depuse și cu ignorarea evidentă a legii. Urmare, a circumstanțelor expuse pe larg și probelor concret indicate, Completul de contestație nu a solicitat inspecției judiciare efectuarea unor verificări suplimentare și/sau colectarea unor documente sau probe noi.

La data de 14 decembrie 2020 reclamantele au depus o cerere suplimentară, solicitând anularea pct. 48, pct. 56, pct. 75, pct. 85, pct. 86.1 din Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 505/24 din 13 noiembrie 2018.

Prin încheierea din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș împotriva Inspecției judiciare și Colegiului disciplinar al Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii Colegiului disciplinar nr. 17/1 din 31.01.2020, deciziei Inspecției judiciare nr. 778s-837p/m din 20.09.2019 și pct. 48, pct. 56, pct. 75, pct. 85, pct. 86.1 din Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 505/24 din 13 noiembrie 2018. S-a explicat că declararea acțiunii inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune. (f.d. 38-47, vol. II)

La data de 03 martie 2021 Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș, reprezentate de avocatul Veronica Mihailov-Moraru, au declarat recurs împotriva încheierii din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu pronunțarea unei noi încheieri de admisibilitate, punerea pe rol a acțiunii și restituirea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată. (f.d. 52-61, 62-68, vol. II)

În motivarea recursului reprezentantul recurentelor a menționat că, prin încheierea contestată se denotă o interpretare eronată a legii în raport cu

circumstanțele factice și probele prezentate.

Totodată, consideră că comportamentul abuziv și ilegal al președintelui Curții de Apel Chișinău le-a determinat pe reclamante de a demisiona din funcția de judecător, fiind astfel private de dreptul la muncă.

Atât instanța de contencios administrativ, ca și autoritatea cu competențe de control și sancțiune, Inspekția judiciară, Colegiul de examinare a contestațiilor de pe lângă Colegiul disciplinar și Consiliul Superior al Magistraturii au manifestat comportament similar cu cel al subiectului denunțat, ignorând dreptul recurentelor de a fi auzite, de a avea protecția cuvenită prin lege și de a fi luate măsurile necesare de constatare și sancționare, or, au prezentat o activitate superficială, părtinitoare.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la data de 25 ianuarie 2021 și notificată la 16 februarie 2021 avocatului Veronica Mihailov-Moraru, care reprezintă interesele Ludmillei Ouș și Svetlanei Balmuș. (f.d. 50, vol. II)

Astfel, recursul depus la data de 03 martie 2021 de către avocatul Veronica Mihailov-Moraru în interesele Ludmillei Ouș și Svetlanei Balmuș se consideră declarat în termen.

La data de 18 mai 2021 Consiliul Superior al Magistraturii a depus referință, solicitând declararea ca fiind inadmisibilă cererea de recurs depusă de către Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș sau după caz, respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș, reprezentate de avocatul Veronica Mihailov-Moraru au depus obiecții la referința Consiliului Superior al Magistraturii.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, anulează încheierea din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și adoptată o nouă încheiere, prin care cauza urmează a fi remisă la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea acțiunii.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de anulare a încheierii și adoptă o nouă încheiere.

Astfel, din actele cauzei rezultă că prin încheierea din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș împotriva Inspekției judiciare și Colegiului disciplinar al Consiliului Superior al Magistraturii, cu privire la anularea hotărârii Colegiului disciplinar nr. 17/1 din 31.01.2020,

deciziei Inspecției judiciare nr. 778s-837p/m din 20.09.2019 și pct. 48, pct. 56, pct. 75, pct. 85, pct. 86.1 din Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 505/24 din 13 noiembrie 2018, pe motiv că Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș în acțiunea de contencios administrativ nu au indicat expres vreun drept personal vătămat prin actul administrativ contestat, ori prin adoptarea actului de către Inspecția judiciară, Colegiul disciplinar al Consiliului Superior al Magistraturii, precum și Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 505/24 din 13 noiembrie 2018 nu le-au fost încălcate careva drepturi sau libertăți personale.

Conform art. 17 din Codul administrativ actele administrative urmează a fi contestate de persoanele interesate, cărora nemijlocit le sunt încălcate careva drepturi și libertăți prevăzute de lege.

Din conținutul recursului depus de către Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș, reprezentate de avocatul Veronica Mihailov-Moraru, rezultă că nu sunt de acord cu încheierea din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, indicând că s-a admis încălcarea dreptului de acces liber la justiție, dreptul la apărare, a principiului oralității și nemijlocirii, contradictorialității, fiind private de dreptul la un proces echitabil, a examinării cererii într-un termen rezonabil, iar prin soluția dată, instanța a ignorat examinarea subiectului și obiectului acțiunii de importanță majoră particulară dar și extinsă, lipsind de dreptul de a-și apăra drepturile vătămate. Actul de justiție trebuie efectuat pentru cetățeni, ca ei să fie auziți și protejați și nu ignorați prin tipuri procesuale cu interpretări defavorabile scopului justiției.

Totodată au menționat că atât instanța de contencios administrativ, cât și autoritatea cu competențe de control și sancțiune, Inspecția judiciară, Colegiul de examinare a contestațiilor de pe lângă Colegiul disciplinar și Consiliul Superior al Magistraturii au manifestat comportament similar cu cel al subiectului denunțat, ignorând dreptul recurențelor de a fi auzite, de a avea protecția cuvenită prin lege și de a fi luate măsurile necesare de constatare și sancționare, prezentând o activitate superficială.

Analizând argumentele recursului precum și argumentele indicate în încheierea de inadmisibilitate a acțiunii instanța de recurs observă că concluzia instanței de fond privind inexistența dreptului este una absolut eronată.

Curtea de Apel a analizat dreptul vătămat prin prisma art. 19 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014, menționând că, sesizarea privind faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecători poate fi înaintată de persoana ale cărei drepturi au fost încălcate ca urmare a faptei comise de judecător sau o altă persoană care poate invoca un interes legitim, ori atât Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș, cât și Ion Pleșca sunt ex-judecători. Instanța de fond a reținut că norma legală citată interzice un contencios obiectiv de legalitate și denotă opțiunea legiuitorului pentru un contencios administrativ subiectiv efectiv, implicând revendicarea apărării unui drept subiectiv propriu al reclamantului prin activitatea administrativă, astfel încât înaintarea oricărei acțiuni din categoria acțiunilor în contencios administrativ prevăzute de art. 206 alin. (1) din Codul administrativ evocă pentru admisibilitate întrunirea condițiilor nominalizate.

Față de aceste constatări, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Curtea de Apel ca instanță de fond, în cadrul examinării admisibilității acțiunii în contencios administrativ, prematur a considerat inexistența dreptului vătămat.

La caz, reclamantele Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș reclamă acțiunile lui Ion Pleșca în funcție de Președinte al Curții de Apel Chișinău, activitatea căruia, de asemenea, cade sub incidența Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014.

Potrivit art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014 sancțiunile disciplinare se aplică judecătorilor în funcție și judecătorilor demisionați pentru faptele comise în timpul exercitării mandatului de judecător.

Astfel, aflarea în demisie a judecătorului nu împiedică cercetarea disciplinară pentru faptele comise în timpul exercitării mandatului de judecător.

Respectiv, declararea acțiunii inadmisibile pe motiv că judecătorii sunt în demisie este greșită.

Colegiul observă că în speță, Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș au înaintat în instanța de contencios administrativ două pretenții:

1) anularea actelor administrative individuale, și anume, hotărârea Colegiului disciplinar nr. 17/1 din 31.01.2020 și decizia Inspecției judiciare nr. 778s-837p/m din 20.09.2019;

2) anularea în parte a actului administrativ normativ, și anume, pct. 48, pct. 56, pct. 75, pct. 85, pct. 86.1 din Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 505/24 din 13 noiembrie 2018.

Instanța de fond a argumentat decizia de inadmisibilitate reieșind din prima pretenție.

Instanța de recurs observă că Curtea de Apel nu s-a expus explicit și pe pretenția de control normativ a pct. 48, 56, 75, 85, 86.1 din Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 505/24 din 13 noiembrie 2018, deși acest capăt de cerere formează o pretenție separată și nu subsecventă pretenției de anulare a hotărârii Colegiului disciplinar nr. 17/1 din 31.01.2020 și deciziei Inspecției judiciare nr. 778s-837p/m din 20.09.2019.

Cu privire la pretenția de anulare în parte a Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 505/24 din 13 noiembrie 2018, instanța de recurs reține că instanța ierarhic inferioară nu a examinat sub nici un aspect pretenția privind controlul normativ al pct. 48, pct. 56, pct. 75, pct. 85, pct. 86.1 din Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 505/24 din 13 noiembrie 2018.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că încheierea din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea și a remite cauza la Curtea de Apel

Chișinău pentru judecarea acțiunii.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul depus de către Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș, reprezentate de avocatul Veronica Mihailov-Moraru.

Se casează încheierea din 25 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Ludmila Ouș și Svetlana Balmuș împotriva Inspecției judiciare și Colegiului disciplinar al Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii Colegiului disciplinar nr. 17/1 din 31.01.2020, deciziei Inspecției judiciare nr. 778s-837p/m din 20.09.2019 și pct. 48, pct. 56, pct. 75, pct. 85, pct. 86.1 din Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 505/24 din 13 noiembrie 2018 și se remite cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea acțiunii.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh